

Anke Spoorendonks tale til

SSW's 70 års jubilæum

Sommermødet den 24.august 2018

Runde fødselsdag giver anledning til at stoppe op for at se, hvor i livet vi befinder os – hvorfra vi er kommet og hvor vi er på vej hen. Derfor siger det ikke så lidt om SSW, at vi har valgt at markere partiets 70 års fødselsdag på vores traditionelle sommermøde. Vi er primært kommet sammen for at arbejde – ”ikke så meget pjat her”, kunne man sige! Og netop denne holdning har jeg om noget oplevet som et af SSW's kendemærker. Den slår igennem både på lands- og på kommunalt plan og betyder kort og godt, at SSW ikke er noget pjatparti - eller om man vil: vi satser ikke på at få billige point.

Kommunalvalget i maj blev som bekendt en blandet oplevelse for os i SSW, det skyldtes dog ikke, at vi manglede en kommunalpolitisk dagsorden. Slet ikke i Flensborg, hvor f.eks. præsentationen af SSW's havnekoncept på et vælgermøde i Tarup for mig blev en virkelig øjenåbner: Alle spørgsmål blev besvaret og alt var tænkt igennem! Et imponerende arbejde. Eller for at nævne et andet eksempel: SSW's papir til en kommunalreform i Slesvig-Holsten, som vi i årevis fik politiske bank for og først nu har besluttet at lægge på is til bedre tider. Vi i SSW vil måles på vort arbejde. Vi vælger ikke den nemme udvej, når vi er overbeviste om, at der skal andre politiske løsninger til, så enkelt er det.

Da jeg efter landdagsvalget i 2017 sagde farvel til det landspolitiske liv i Slesvig-Holsten, havde jeg over 20 års landdagserfaring at se tilbage på. Det kan dog ikke undre, at det især blev mine sidste år som minister i den af Torsten Albig ledede koalitionsregering, medierne spurgte ind til. ”Livet er det, der sker, når du har travlt med at lægge andre planer”, skal John Lennon engang have sagt – en sætning, jeg i 2012 jævnligt tænkte på. At jeg kom til at slutte mit politiske arbejde i Kiel med at være minister for justits, kultur og Europa var med andre ord ikke noget, jeg havde arbejdet hen imod. Faktisk så jeg mig selv så meget som parlamentariker, at jeg ikke straks sagde ja til at blive minister. På den anden side var der rigtig mange grunde, der talte for at gøre det: Vi havde en velfungerende landdagsgruppe med Lars Harms som formand, med Flemming Meyer og med Jette Waldinger-Thiering som

nyt medlem efter Silke Hinrichsens alt for tidlige død i 2012. Min alder taget i betragtning havde jeg endvidere tilkendegivet, at jeg ville stoppe efter valget i 2017.

At være minister giver helt nye personlige erfaringer, ingen tvivl om det. Når man som jeg ikke er særligt hierarkisk tænkende, glider tiltaleformen "Frau Ministerin" ikke uden videre ned. Og mens jeg som landdagsmedlem selv kunne tilrettelægge mit arbejde, var jeg som minister en del af landsregeringen og dermed af den "udøvende magt" i Slesvig-Holsten.

Rollefordelingen mellem landdagsgruppen og "SSW's ministerium" blev på den baggrund en ny erfaring for SSW. Men behovet for aftaler og koordinering stoppede ikke her, det nåede så at sige hele vejen rundt og omfattede alle dele af det partipolitiske arbejde inklusive samarbejdet mellem koalitionsens parlamentarikere og landsregeringen – både de enkelte ministerier, statskanceliet og kabinettet som helhed. Som regeringsparti lærte SSW, hvor vigtigt det er at kunne gribe tilbage på kvalificerede medarbejdere, som ikke blot tænker fagligt, men også kender SSW's politiske linje. Set i dét perspektiv var det en strategisk nødvendighed for os, at Lars Erik Bethge erklærede sig villig til at opgive sit arbejde som pressetalsmand for SSW og - uden sikkerhedsnet ville man sige – acceptere jobbet som landsregeringens stedfortrædende pressechef. Pointen er, at han fik egne beføjelser og dermed kunne styrke SSW's rolle som ligeværdig regeringspartner, hvilket modsat også indebar at kunne stille sig på bagbenene, hvis politiske beslutninger ville svække SSW. At Lars Harms' særlige evne til at formidle et kompromis, hans politiske tæft og store anerkendelse blandt vore koalitions partnere uden tvivl betød, at vi i vores regeringstid fik gennemført langt flere politiske resultater end vores talmæssige styrke lagde op til, hører også med til billedet.

Ministeriet for justits, kultur og Europa var fra 2012-2017 et "SSW-ministerium" og det på trods af, at jeg helt overvejende overtog de medarbejdere, der allerede fandtes – også i de funktioner, man traditionelt ville vælge at få politisk besat. At min statssekretær havde en rød og min ministersekretær en grøn partibog spillede for mig ingen rolle – udslaggivende var den personlige kemi, den faglige kompetence og loyaliteten overfor SSW som politisk parti. Overordnet set havde jeg sat mig for, at jeg som minister ville omsætte de værdier, SSW står for: åbenheden, viljen til dialog og en ligeværdig omgang med mine medarbejdere. At være den første SSW-minister i Slesvig-Holsten var på alle måder historisk og helt

navlebeskuende sagt, ville jeg gerne huskes som dén minister, der tog også tog sig af sine medarbejdere.

Det ville være fristende nu at gå ind i en nærmere analyse af, hvad vi politisk set har opnået som regeringsparti. Det fremgår blandt andet af vores valgprogram til landdagsvalget i 2017, ikke mindst af de papirer der danner grundlag for de enkelte programpunkter. Samtidig må jeg erkende, at jeg i mine fem år som minister har haft både op- og nedture. Jeg har haft ørerne i mediemaskinen og måtte også finde mig i at få at vide at jeg var en politisk katastrofe og hellere måtte træde tilbage. Det meste handlede om at få magt over mediernes politiske overskrifter, men i situationen var det ikke rigtig morsomt. At jeg, da jeg sagde farvel som minister og SSW-politiker, fik mange pæne ord med på vejen, hører selvfølgelig med til historien og viser blot, hvor vigtigt det er "at spise brød til", når man kommer ud i politisk stormvejr. Men når det er sagt, vil jeg slå fast, at SSW stod distancen som regeringsparti. Det er for mig det egentlige budskab.

Historisk set har vi som parti gjort det godt, det viser vores 70 årige historie. Men har man været med i SSW i så mange år som jeg, ved man også, at der har været en tid, hvor SSW's mandat stod på vippen - hvorved jeg ikke tænker på vores befrielse fra 5% spærregrænsen eller landdagsvalget i 1954. Der har været andre valg, hvor det gjalt om at sikre SSW's mandat. Set i dét lys er der al mulig grund til at slå fast, at Karl Otto Meyers kamp for SSW, hans 25 årige virke som partiets landdagsmand har været afgørende for, at SSW findes i dag. Han sikrede landdagsmandatet i en periode, hvor SSW havde meget få politiske venner!

Mens de første 50 år af SSW's historie er godt belyst, mangler vi stadig en fremstilling af udviklingen i de sidste 20 år. Da Karl Otto i 1996 takkede af som SSW's landdagsmand og jeg blev valgt som hans efterfølger stod det klart, at dele af partiet gerne så de politiske kort blandet på en ny måde – Flensborg by f.eks., som foreslog Gerhard Maaß som ny leder af SSW. I sidste ende besluttede opstillingsmødet dengang at sætte Gerhard Maaß på tredje pladsen, mens Peter Gerckens fra Husum blev nummer to og jeg som sagt blev partiets nye spidskandidat. Vi fik et godt valg i 1996, men på grund af Peter Gerckens meget lange sygdomsforløb blev det reelt sådan, at SSW lige som i Karl Otto Meyers tid kun havde ét landdagsmandat i denne valgperiode. Først efter valget i år 2000 blev landdagsgruppen et team: Lars Harms og Silke Hinrichsen blev mine nye kolleger og sammen med landdagsgruppens medarbejdere fik vi et fællesskab op at stå, som jeg med glæde tænker

tilbage på – et fællesskab, som senere også kom til at omfatte Flemming Meyer og Jette Waldinger-Thiering.

Mens landdagsarbejdet efter 1996 overordnet set genspejler kontinuiteten i SSW's politiske arbejde, er der for mig ingen tvivl om, at vi samtidig førte partiet ind i det 21. århundrede: arbejdet havde forandre sig; nye emner var kommet til og reaktionstiden som svar på politiske konflikter blev stadig kortere. Lars Harms' engagement i landdagsgruppen resulterede endvidere i, at SSW's selvforståelse som "det danske mindretals og de med os samarbejdende friseres parti" blev mere konkret. SSW's nye selvbevidsthed som et moderne mindretalsparti kom dog især til udtryk i begivenhedsforløbene 2005 og 2012, men kan også ses i partiets høje ambitionsniveau og i landdagsgruppens mange politiske initiativer.

SSW's politiske historie er i høj grad en historie om, at politik handler "om at ville" for at sige det med Olof Palmes berømte ord: at ville et godt samfund for såvel mindretal som flertal. Mindretalspolitik er fredspolitik, siger vi, men mindretalspolitik er også samfundspolitik, for det er, hvad moderne mindretalspolitik handler om. Sat på spidsen har SSW op igennem sin historie vist, at partiets politiske arbejde - vore mange kandidaters engagement ved diverse valg - på afgørende vis har bidraget til, at vore to mindretal har kunnet nå dertil, hvor de står i dag. Det må vi godt være lidt stolte af her i 70 året for SSW's oprettelse.